

14. 5. 2024

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Bankroty podniků: na koho nejvíce dopadá krize?

České společnosti se v globální měřítku drží, vyhlídky však nejsou nejoptimističtější. V posledních letech ukazovaly zprávy týkající se domácí ekonomiky, ale i globálních trhů, na skutečnost, že se pohybujeme na hraně recese. Většina států bojovala a bojuje s vysokou inflací a projevy hospodářského útlumu. Zároveň ale některé statistiky mluví například o tom, že firemních bankrotů v České republice v roce 2023 ubylo. Kdo tedy důsledky hospodářské krize pocituje nejvíce?

Ekonomika versus bankroty

Česká ekonomika v roce 2023 pokračovala v nepříznivém vývoji, vyplývá to z Analýzy vývoje ekonomiky ČR z ledna 2024 zpracovávané Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR. Navzdory zklidnění situace na světových trzích s energiemi a snížení primární sazby Českou národní bankou v loňském roce je stále je patrný zhoršený hospodářský výkon. A to i přes loňské pozitivní očekávání finančního trhu nebo příznivě ovlivněné tempo růstu cen. Obdobné je patrné i z faktu, že v roce 2023 došlo k poklesu hrubého domácího produktu. Vyplývá to z Makroekonomické predikce Ministerstva financí ČR z dubna 2024. Ačkoliv se počátkem roku 2024 meziroční inflace přiblížila inflačnímu cíli, rizikem nadále zůstávají tlaky na inflaci a vývoj jejího očekávání. Světová média v tomto ohledu zaznamenala během loňského roku nárůst počtu zkrachovalých společností, zejména u velkých ekonomik jako Velká Británie či Německo. Dle deníku Financial Times **bankroty firem například v Německu od ledna do září 2023 vzrostly o 25 %** ve srovnání s předchozím rokem. **Česká republika vysoký počet bankrotů v roce 2023 nezaregistrovala. Naopak z analýzy společnosti Czech Credit Bureau vyplývá, že počet bankrotujících firem u nás v roce 2023 klesl.**

Bankrot českých společností: koho se dotýká?

Evropské společnosti v poslední době ovlivňoval hospodářský útlum. Řada z nich se dostala do problémů, zejména z důvodu nemožnosti dostát svým závazkům. Patrné jsou i zpožděné dopady pandemie COVID-19. Například oblast dopravy, pohostinství a hotelnictví byla v době Covidu-19 silně zasažena restrikcemi a zaznamenala vysoký nárůst počtu zkrachovalých společností. Lze také předpokládat, že část firem, v důsledku finančních příspěvků v době pandemie, reaguje se zpožděním. Společnostem může být z důvodu vysokých úrokových sazeb ztíženo financování. To ovlivňuje především trh s nemovitostmi a další odvětví citlivá na změny těchto sazeb.

Tato statistika však nemusí odrážet reálnou ekonomickou situaci našich společností. Česká republika je značně závislá na evropském dění a na většinu situací tak reaguje opožděně. Ing. Johana Rollinger ze znalecké kanceláře EqSA se proto na danou situaci podívala konkrétněji.

Jsou české podniky v kondici?

Dle statistik se českým společnostem podařilo navyšovat zisky i během inflačního období. Příčinou bylo jednak zpomalení trhu práce, kdy se společnostem podařilo **odolat tlakům na růst mezd** a po dva roky klesala jejich reálná úroveň. Dále také **silnější pozice některých velkých společností**, kterým se povedlo zvednout ceny produktů výrazně výše. Tím dokázaly přenést vlastní zvýšené náklady na zákazníka, a dokonce navýšit svou marži a zisk. Přitom i v této situaci dále fungovala

řada státních a evropských podpor. Prostředky z období fiskální pandemické podpory však již řadě firem dochází. Státy proto hledají způsoby, jak omezit výdaje a ulevit svým rozpočtům. Masivní podporu ze strany státu už tak nelze předvídat. Rizika vyplývající z hospodářského dění tedy mohou nadále ovlivnit počet zkrachovalých firem.

Za inflaci zaplatí zákazníci...nebo ne?

Jsou tedy čeští zákazníci ti, kdo zaplatili nejvíce v důsledku vysoké úrovně inflace? Řada domácností pocítila jak pokles reálných mezd, tak růst cen a potýkala se s **poklesem reálné spotřeby v roce 2023**. Rozhodně ale nelze obecně zjednodušovat toto téma. Je pravdou, že silnější pozice některým větším společnostem umožnila přenést své zvýšené náklady na zákazníky. Někde však docházelo například ke změnám v poptávce zákazníků, kteří upřednostnili základní produkty s vyšší marží, projevila se zvýšená výrobní efektivita nebo se vracely investice z předkrizových let. Přenesení zvýšených nákladů na zákazníky je tedy faktor jen části růstu ceny. Toto se týká zejména zemědělského a potravinářského průmyslu, kde převažují velké společnosti se silnou konkurenční pozicí.

Z daného vyplývá strukturální nevyrovnanost a problémy jednotlivých odvětví. Nejvíce bankrotů bylo vyhlášeno v odvětvích jako obchod, zpracovatelský průmysl a stavebnictví či doprava. Nejméně pak v odvětví informačních technologií či zdravotnictví. Přitom již zasažený zpracovatelský průmysl se velmi výrazně potýká s nedostatkem pracovníků a lze předpokládat, že tlak na růst mezd bude o to větší. Často se jedná o obory s vysokou energetickou náročností. Tím by docházelo k dalšímu navyšování nákladů společností.

Do budoucna tak zůstává nejasná situace pro české společnosti. Za první čtvrtletí 2024 už jsou patrné náznaky plánovaného snížení dynamiky dotací či očekávaného růstu reálných mezd, vedle Makroekonomické predikce Ministerstva financí ČR z dubna letošního roku. Lze očekávat, že české společnosti budou nadále značně zranitelné. Bude na nich, kolik pozornosti věnují aktuálnímu vývoji a jak rychle budou schopny reagovat.

Ing. Johana Rollinger

Business Valuation Consultant

Equity Solutions Appraisals s.r.o. - znalecká kancelář

Ovocný trh 573/12
110 00 Praha 1

tel: +420 222 314 447
e-mail: info@eqsa.cz

Další články:

- [Byznys a paragrafy, díl 37.: Povinná forma jednání ve smlouvách](#)
- [EUDAMED: Jednotná databáze mění pravidla hry na trhu zdravotnických prostředků](#)
- [AML a diskriminace v realitní praxi: chyby, které mohou vyjít draho](#)
- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)
- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení - nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)
- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Nová pravidla ICC pro rozhodčí řízení: Přehled klíčových změn účinných od 1. června 2026](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 36.: Doložka o mlčenlivosti](#)